ОЗОД МЕҲНАТ ТАНТАНАСИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● 13 апрель 1969 йил, якшанба ● № 88 (14.251). ● Баҳоси 2 тийин

Кеча бепоён мамлакатимизнинг ҳамма ерида ўзгача шодиёна ва меҳнат кўтаринкилиги давом этди. Республикамиздаги барча корхоналарнинг, қурилиш ташкилотларининг ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари, колхоз далаларининг азаматлари — ҳамма-ҳамма мамлакатимиз тарихида анъана бўлиб қолган коммунистик шанбаликнинг шонли 50 йиллигини баланд руҳ билан нишонлади.

Ҳар бир киши ўз меҳнат постида туриб маҳсулот тайёрлади, ишлаб чиқариш билан банд бўлмаганлар кўчаларни тозалашди, боғлар ва хиёбонларни тартибга солишди, дарахтларни оқлашди, гул ва дарахт кўчатлари ўтқазишди...

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонт заводи коллективи юбилей шанбалигини ҳам муваффақиятли ўтказди. Шанбаликда корхона ветеранлари ва ёшлар бир сафда туриб баракали меҳнат қилдилар. Юқоридаги суратда: Ленин орденли ишчи Абдурашид Қозоқбоев. Пастда: завод тепловоз цехининг ишчилари гул кўчатлари ўтказишмоқда.

И. Глауберзон фотолари.

ПАХТАКОР ВА МЕХАНИЗАТОР ЎРТОҚЛАР!

Ерларни сифатли тайёрлаб, имкон бўлган ҳар бир пайтдан унумли фойдаланайлик, чигитни вақтида экиб олайлик.

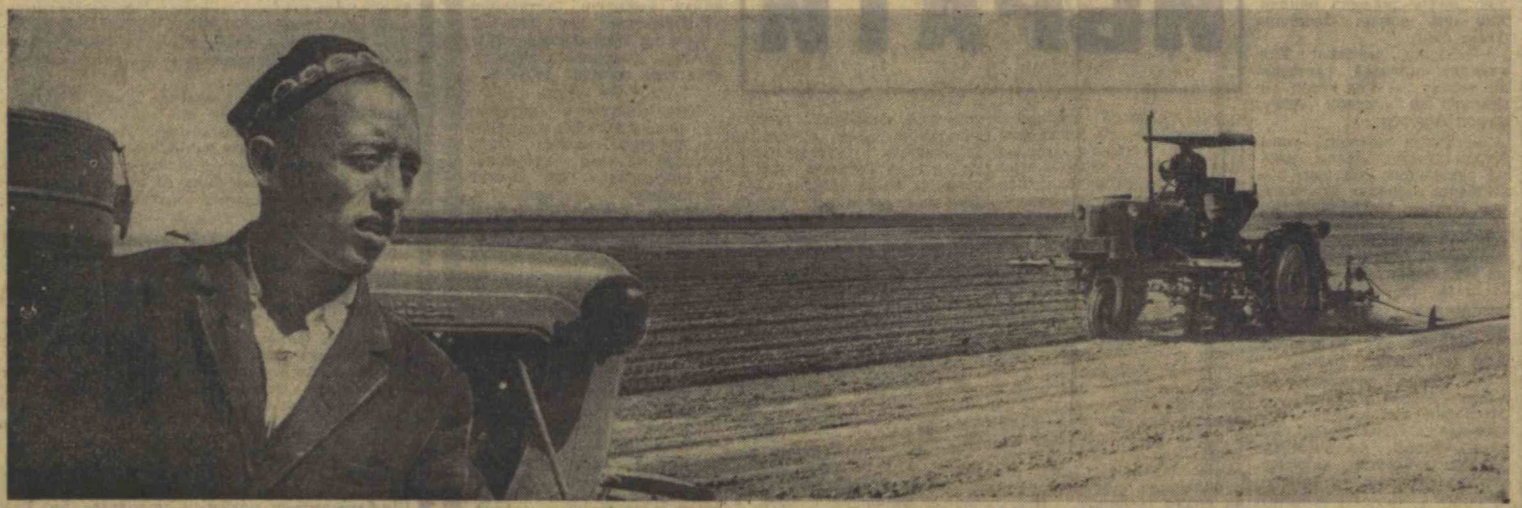

Учқўрғон районидаги «Ленинград» колхозининг механизаторлари кўклам дала ишларини кенг қизитиб юбордилар. Коммунистик меҳнат колхози номини олиш учун курашаётган бу хўжаликда чигит экиш суръати кун сайин кучайтириляпти. Ҳозир пахта далаларида ўнлаб экиш агрегатлари унумли ишлаяпти. Суратда: Эгамберди Тўраев бригадасида чигит экиш пайти. Олдинда илғор механизатор, коммунистик меҳнат зарбдори, КПСС аъзоси Турдимуҳаммад Жўраев. У чигитни тез ва сифатли экишда ҳамкасбларига ибрат кўрсатяпти.

Ш. Осмонов фотоси.

ҲАММА БИР КИШИДЕК

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Шаҳар меҳнаткашлари Буюк починнинг 50 йиллик кунида якдиллик билан фидокорона меҳнат қилдилар. Шу куни пахта тозалаш заводи ишчилари 80 тоннадан зиёд тола, нон заводи коллективи 16,5 тонна нон-булка маҳсулотлари, маиший комбинат гилам тўқиш цехи чеварлари 500 метр гилам—пойандоз, ишлаб чиқардилар.

Термиз портининг дарёчилари 12 апрель куни 2 минг тонна халқ хўжалиги юкларини қайта ишладилар ва 2 вагон темир-терсак ортдилар. Автотаксимотор парки шофёрлари 300 минг пассажир-километрдан зиёд йўл босиб, 6,5 минг сўм соф фойда олдилар. Шаҳар ўқувчилари эса 160 тонна темир-терсак йиғиб бердилар.

Шаҳар аҳолиси истироҳат боғлари, йўллар ва йўлкалар, хиёбонлар ва ҳовлиларни тозалаш, ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш, гул ва дарахт кўчатлари ўтқазиш ишида актив қатнашди.

Шунингдек, юбилей кунида область комсомол ва ёшлари 1 минг тонна металломни 20 та вагонга ортиб, Бекобод металлургия заводига жўнатдилар.

Шанбалик ҳамма жойда кўтаринки руҳ ва меҳнат жўшқинлиги билан ўтди.

А. ХАЛИЛОВ.

ЯШИЛ КВАДРАТ ИЖОДКОРЛАРИ

Андижон районидаги «Москва» колхози областда биринчилар қатори чигит экишга киришган эди. Мана, бир неча кундирки, саҳий ер бағрига барака уруғи қадаляпти. Бу йил гектаридан 33 центнердан ҳосил олиш учун курашаётган Турсунбой Ашуров бошлиқ бригада пахтакорлари экишни жадал суръат, аъло сифат билан олиб боришяпти. Универсалчи Эргашбой Саидакбаров билан сеялкачи Мамасоли Ўринов бу бригададагина эмас, бутун колхозда пешқадам. Улар чигит, 3,5-4 сантиметр чуқурликка тушишини таъминлашяпти ва ҳар куни 7-8 гектар майдонга уруғ қадашяпти.

Умаржон Ҳаитов бошлиқ бригадада ҳам чигит экиш қизғин тус олган. Универсалчи Собиржон Пирқўзиев билан сеялкачи Деҳқонбой Имомовни колхозда яшил квадрат ижодкорлари дейишади. Бу бежиз эмас. Улар ҳар куни 7 гектар ерга юқори сифатли қилиб чигит экишяпти.

Москваликлар чигит экишни узоғи билан 25 апрелгача тугаллаш ҳақида сўз беришган.

Областда чигит экиш суръатини тезлатиб, кун сайин кўпроқ майдонга уруғ қадаётган хўжаликлар сони кўпайиб бормоқда. Хўжаобод районидаги «Ленинград», Ленин районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Правда Востока», Балиқчи районидаги «Пахтакор», «Қизил юлдуз», Москва районидаги «Москва» колхозлари шулар жумласидандир.

А. ҚУРОНБОЕВ,
С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ПАХТА—БЕДА—ҒАЛЛА

Сурхондарё областидаги янги ерларда ташкил этилган Охунбобоев номли совхоз асосан пахтачиликка ихтисослаштирилган. Чўлқуварлар пахта ҳосилдорлигини йил сайин ошириш тадбирларини кўришяпти. Бу йил совхозда 1968 йилдагига нисбатан 3463 тонна кўп «оқ олтин» етиштириш мўлжалланяпти.

Бироқ, бир майдонга ҳар йили бир хил экин экавериш яхши натижа бермайди. Буни ҳисобга олиб, пахта — беда—ғалла алмашлаб экиш усулидан фойдаланишга қарор қилинди. Шу мақсадда хўжаликда Зиёдулла Абдузаров бошчилигида махсус ғаллачилик бўлими ташкил қилинди.

Бу йил бўлимда 605 гектар майдонга буғдой экилди. Чўлқуварлар биринчи йилиёқ ҳар гектар майдондан 18.3 центнердан дон етиштиришмоқчи.

Совхозда ғаллачилик келажакда беқиёс ривожланади, дон етиштириш тобора кўпайтирилади. Шу йўл билан хўжаликда пахта—беда—ғалла алмашлаб экишни кенг йўлга қўйиш имконияти вужудга келтирилади. Бир майдонга бир неча йил дон экилгач, ўрнига беда ва ниҳоят пахта экилади. Пахта етиштирилиб кучсизланган майдонларга эса ғалла, беда экилаверади.

Б. ХЎЖАҚУЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» штатсиз мухбири.

ЧИГИТ ЭКИШ КУНДАЛИГИ

1969 йил 12 апрелга бўлган МАЪЛУМОТ

(Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — чигит экиш плани (минг гектар ҳисобида), учинчи стун — жами чигит экилган майдон (гектар ҳисобида); тўртинчи стун — планнинг бажарилиш процентн; бешинчи стун — бир кунда чигит экилган майдон).

Сурхондарё	116,5	26298	22,6	245
Қашқадарё	94.7	5042	5,3	9
Наманган	134,9	5068	3,8	1075
Андижон	184,3	6152	3,3	428
Тошкент	142,1	2499	1,8	71
Фарғона	193,7	2056	1,1	439
Бухоро	163,4	1383	0,9	108
Самарқанд	172,7	904	0,5	6
Сирдарё	253	128	0,1	—
ҚҚАССР	126,5	17	—	17
Хоразм	103,7	4	—	4
Республика бўйича:	1685,5	49551	2,9	2402

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республика партия-совет органларида узоқ йиллар ва самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР социал-таъминот министрининг ўринбосари Қамара **Маҳкамова** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ФАЗОКОРЛАР БАЙРАМИ

Космонавтика кунига бағишланган тантанали йиғилиш

Мамлакатимиз 12 апрель куни икки шонли айёмни катта умумхалқ байрами қилиб нишонлади. Биринчи коммунистик шанбаликларнинг 50 йиллиги ва коммунист Юрий Гагариннинг Ер атрофидаги фазога парвоз қилганига саккиз йил тўлганлиги нишонланадиган Космонавтика куни бир вақтга тўғри келди.

Қалбларимиз ифтихор туйғуларига тўлиб-тошмоқда: Ленин диёрида коммунизм тантанасига қаттиқ ишонган халқ бошлаб берган буюк почин шуъла соча бошлади. Ана шу диёрнинг ўзида Ленин партияси руҳлантириб, раҳбарлик қилиб турган совет халқи космик давр шуъласини таратди.

Ана шу икки ажойиб воқеада совет кишиларининг маънавий саховати, уларнинг қудратли таланти, ўзларининг бутун кучини коммунистик қурилишга бағишлашдек қатъий муддаоси яққол, тийран ва атрофлича намоён бўлмоқда.

Кремлнинг Съездлар саройи. 11 апрель куни бу ерда пойтахт меҳнаткашлари билан Москва гарнизони жангчиларининг Космонавтика кунига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

Зални ишчилар, олимлар, инженерлар, Совет Армиясининг жангчилари тўлдирдилар. Улар орасида космик фазони ўзлаштиришнинг совет программасини амалга оширишда қатнашган кўпгина кишилар бор. Булар—космонавтлар, ўз меҳнатлари билан планеталараро кемалар бунёд этаётган конструкторлар, инженерлар ва техникларлир.

А. П. Кириленко, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, А. Н. Шелепин, В. В. Гришин, Д. Ф. Устинов, И. В. Капитонов, М. С. Соломенцев ўртоқлар, совет давлат ва партиямизнинг бошқа арбоблари, СССР космонавт-учувчилари президиумда пайдо бўлганларида мажлис аҳли уларни давомли қарсаклар билан табриклайди. Тантанали йиғилиш қатнашчилари Болгария Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, қурилиш ва архитектура министри Пенчо Кубадинскийни, Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, Венгрия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Антал Апрони, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Дамдингийн Гомбожавни, Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг секретари Франтишек Пенцни, Болгария Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Иван Башевни ҳам самимий табриклаб, кутиб оладилар.

Залда СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари, чет эллик меҳмонлар, журналистлар ҳозир бўлишган.

Меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов йиғилишни оча туриб бундай деди:

— 1961 йилнинг 12 апрель куни, Совет космик кемасига тушган дунёда биринчи космонавт-учувчи, улуғ Ленин тузган коммунистлар партиясининг аъзоси Юрий Алексеевич Гагарин совет космодромидан коинотнинг синаб кўрилмаган бўшлиқларига мислсиз парвоз қилган кун миннатдор инсониятнинг хотирасидан йиллар бўйи, асрлар бўйи ўчмайди.

Совет халқи бу йил Космонавтика кунини Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Лениннинг туғилган кунининг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга кўрилаётган тайёргарлик туфайли мавж урган зўр сиёсий активлик ва меҳнат шароити вазиятда нишонламоқда, деб таъкидлади В. Ф. Промислов.

У қаҳрамон космонавтларни, қудратли кемаларни яратиб берган олимлар, инженерлар, техниклар, ишчиларни умумхалқ байрами — Космонавтика куни билан қизғин табриклади.

Совет Иттифоқи гимни тантанавор янграйди. Москва мактабларининг ўқувчилари йиғилиш президиуми аъзоларига гуллар тутишади.

СССР Фанлар академиясининг президенти, академик М. В. Келдишга сўз берилади.

Космонавтика куни космонавтика ватани бўлган бизнинг мамлакатимизда космик фазони тадқиқ қилиш ва ўзлаштиришдаги муваффақиятларнинг кўриги бўлиб қолди, деди олим. Совет фани ва техникасининг бу байрами Совет граждани Юрий Гагарин космосга биринчи парвоз қилиб, инсониятнинг космосга учиши даврини бошлаб берган 1961 йил 12 апрель тарихий кунини нишонлаш юзасидан таъсис этилган эди. Халқаро Авиация Федерацияси 1969 йилдан бошлаб шу кунни жаҳон авиация ва космонавтика ёшлар куни тариқасида ўтказишга қарор қилди. Бу қарор Гагарин парвозининг космонавтика бутун тараққиёти учун улуғ аҳамияти эътироф қилинганлигининг, космосни забт этишда совет халқи эришган улкан муваффақиятлар эътироф этилганлигининг яна бир далилидир.

Ернинг биринчи сунъий йўлдоши учирилиб, инсониятнинг космик даври очиб берилган вақтдан бери Совет Иттифоқи социалистик тузум афзалликларидан кенг кўламда фойдаланиб, ўзининг қудратли индустриясига, фанимиз билан техникамизнинг юксак даражасига таяниб, йил сайин космосни забт этишнинг машаққатли йўлида тобора янги-янги қадамлар қўя борди.

Инсониянинг космосга парвоз қилиш даврини очиб берган Совет Иттифоқи ўтган йиллар мобайнида инсониянинг космик парвозини ривожлантириш ишида яна ҳам муҳим бир қанча одимлар ташлади. Юрий Гагариннинг дунёда биринчи бўлиб космосга қилган парвозидан сўнг космонавтлар группа-группа қилиб учирилди, бу парвозларда космонавт аёл Валентина Николаева-Терешкова ҳам қатнашди, кўп ўринли космик кемалар учирилди. Космонавт Алексей Леонов биринчи бўлиб очиқ космик фазога чиқди. Ернинг сунъий йўлдошларини орбитада автоматик тарзда туташтириш бизнинг мамлакатимизда биринчи бўлиб амалга оширилганлиги, космонавтиканинг бутун ривожи учун катта аҳамиятга эга бўлди. Космик тадқиқотлар йирик илмий кашфиётлар қилинишига олиб келиши билан бирга халқ хўжалиги учун муҳим бўлган катта-катта амалий натижалар ҳам берди. Алоқа йўлдошларининг ва метеорология хизматини ўтаётган йўлдошларнинг ноёб системалари вужудга келтирилди.

Ўтган йили, деб таъкидлади академик В. М. Келдиш, Совет Иттифоқи космик фазони тадқиқ қилиш ва ўзлаштиришда бир қанча йирик муваффақиятларга эришди. Сунъий йўлдошларни орбитада автоматик тарзда туташтириш соҳасида янги ишлар бажарилди. Учувчисиз «Союз-2» кемаси билан Георгий Береговой бошқарган «Союз-3» кемасининг биргаликдаги парвози амалга оширилди. «Союз-4» ва «Союз-5» космик кемаларида парвоз қилган космонавтлар Владимир Шаталов, Борис Волинов, Алексей Елисеев ва Евгений Хруновлар биргаликда мислсиз парвоз қилдилар; Шу парвоз жараёнида кемаларни бир-бирига туташтириш йўли билан биринчи экспериментал космик станция вужудга келтирилди. Космонавтлардан Елисеев билан Хрунов космик фазода бир кемадан иккинчисига ўтдилар. Ўтган йили «Зонд-5» ва «Зонд-6» станциялари автоматик режимда ой атрофини айланиб учиб, Ерга қайтиб тушди. «Венера-5» ва «Венера-6» планеталараро автоматик станциялари учирилди. «Космос» сериясидаги сал кам 70 та йўлдош орбитага чиқарилди. Улар ёрдамида Ер атрофидаги космик фазо ва юқори атмосфера кенг кўламда тадқиқ қилинди. Ядро физикаси ва космик нурлар физикаси соҳасидаги тадқиқотларни давом эттириш учун дунёдаги энг катта «Протон-4» илмий лабораторияси учирилди.

Сўнгра академик М. В. Келдиш космик тадқиқотларни янада ривожлантириш ва космик фазони ўзлаштириш тўғрисида муфассал гапиради. Ичида одамлар яшайдиган доимий орбитал станцияларнинг илмий ва амалий аҳамияти ҳамда шундай станцияларни барпо этмоқ учун ҳал қилиниши лозим бўлган техникавий вазифалар устида у батафсил тўхталиб ўтди. Олим кемаларни орбитада йиғишнинг афзалликларини, бу нарса инсониянинг қуёш системаси планеталарига парвозини амалга оширишда катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатиб ўтди.

— Бошқа планеталарни автомат приборлар ёрдамида тадқиқ қилишда, — деди олим, — космик кемани планета сатҳига юборишдан кўра, орбитага чиқариш анча осон. Шу станциядан махсус аппаратни тадқиқ қилувчи планетага туширишва автоматик тарзда туташтириш усулидан фойдаланиб, илмий тадқиқотларнинг материалларини ва заминдан олинган намуналарни асосий кемага элтиб қўйиш мумкин. Фалокат рўй бериб қолган тақдирда туташтириш йўли билан космонавтларга ёрдам бериш имконияти очилади.

Нотиқ шуни таъкидладики, космик аппаратларни туташтириш космонавтикани ривожлантиришда муҳим бўғин бўлиб, космосни бундан буён ҳам ўзлаштириш ва ўрганиш учун биринчи даражали аҳамиятга эга.

«Союз» кемалари, — деди сўзини давом эттириб М. В. Келдиш, — космик фазода маневр қилмоқ учун жуда катта имкониятларга эга. Бу эса, ғоят хилма-хил вазифаларни ҳал этишда катта аҳамият касб қилади. Бу кемалар автоматик тарзда яқинлашиш ва туташиш системаси билан таъминланган, ана шу система «Космос» йўлдошларининг парвозлари вақтида синалиб такомиллаштирилган эди. «Союз» кемаларида илмий тадқиқотлар ўтказиладиган махсус хона жиҳозланган. Кеманинг системалари ва ускуналари кемани бошқарган ҳолда Ерга тушириш ва белгиланган районнинг худди ўзига, Ерга аниқ қўнишини таъминлайди. «Союз» космик кемалари, деб таъкидлади олим, Совет космик фани ва техникасининг шундан олдинги бутун тараққиёти самараси сифатида вужудга келтирилди. Академик М В. Келдиш «Союз-4» ва «Союз-5» кемаларнинг парвози ғоят зўр эксперимент бўлганлиги тўғрисида гапириб, бу эксперимент «Восток» 3 ва 4 йўлдош кемаларида, «Полёт-1» ва 2 космик аппаратларида, «Космос» — 186, 188, 212, 213 йўлдошларида, «Союз-2» ва «Союз-3» космик кемаларида ўтказилган назарий лойиҳалар ва техникавий экспериментларнинг бутун бир туркумига якун ясади, деди. Бу галги, парвоз космик фазони ўзлаштиришда янги босқич очди. Бу парвоз космик фазода ичига тадқиқотчи олимлар тушган ва зарур муддатларда экипажни алмаштириб туриш имконияти бўлган доимий ишловчи орбитал станциялардан иборат катта илмий-техника комплексларини вужудга келтириш мумкинлигини кўрсатиб берди. Шу йилги парвозлар натижасида, — деди олим, — орбитал станциялар вужудга келтириш йўлида турган принципиал масалаларнинг кўпчилиги ҳамда планеталараро йироқ саёҳатларни амалга оширишга алоқадор кўпгина масалалар ҳал этилди.

(Охири учинчи бетда).

КОММУНИСТЧАСИГА ИШЛАЙМИЗ,

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА!

Чирчиқда 12 апрель чинакам меҳнат байрамига айланиб кетди. «Узбекхиммаш» заводи Березники, Днепропетровск, Воскресенск, Навоий, Олмалиқ химия корхоналаридан юқори босим билан ишлайдиган компрессорлар, химия аппаратлари тайёрлаб бериш учун заказлар олган завод машинасозлари бу буюртмаларни муддатидан илгари тайёрлаб жўнатиш учун барча имкониятларни ишга солиб, астойдил меҳнат қилдилар. 12 апрелда иш айниқса унумли бўлди.

Биз завод партия комитетининг секретари ўртоқ Т. Давиденко билан корхона цехларини айландик. Темирчилик цехидаги коммунист Н. Аминов мастерлик қилаётган участка ишчилари, қозончилик-пайвандлаш цехидаги Д. Бараценко, Ю. Падин ўртоқлар раҳбарлигидаги бригада меҳнаткашлари смена нормаларини бир ярим ҳисса ошириб бажардилар. Корхона меҳнаткашлари кеча беш йиллик фондига 20 минг сўм маблағ ўтказдилар.

Чирчиқ трансформатор заводининг ишчи ва инженер-техник ходимлари 100 минг сўм товар маҳсулоти тайёрладилар. Монтаж-йиғув цехининг А. Овчинников, В. Яравой ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларининг аъзолари айниқса, унумли меҳнат қилдилар. Корхона коллективи 12 апрелда беш йиллик фондига 11 минг сўм туҳфа этди.

«Ўзбекбирлашув»га қарашли Чирчиқ кондитер фабрикасининг қандолатчилари ҳам ғайратларига ғайрат қўшиб ишладилар. Улар шанбалик куни 260 килограмм новвот ва парварда, 150 килограмм пряник ва бошқа хил ширинликлар тайёрладилар.

Чирчиқ меҳнаткашлари Бутуниттифоқ коммунистик шанбалигида актив қатнашиб, 12 апрель куни бир неча юз минг сўмлик минерал ўғит, қишлоқ хўжалик, химия машиналари, электр ускуналари, қаттиқ қотишмалар, қурилиш материаллари ва бошқа хил саноат маҳсулотлари ишлаб чиқардилар. Беш йиллик фондига эса 180 минг сўм топширилди.

М. МИРАЗИМОВ.

МЕҲНАТ ШОДИЁНАСИ

БУХОРО. («Совет Ўзбекистони» мухбири) Қадимий воҳанинг шаҳар, қишлоқларида, пахта далалари, қир ва яйловларида ҳаёт қайнайди. Ҳамма жойда кишилар меҳнат қучоғига отланган. Улар эрта тонгни қаршилаб, коммунистик шанбаликнинг 50 йиллик шодиёнасига, меҳнат, ижод ва яратувчилик байрамига чиқишган. Майин эсаётган шабада лоларанг байроқ ва транспарантларни хилпиратмоқда. «Ҳамма коммунистик шанбаликка!», «Биз яратувчилик меҳнатимизни улуғ В. И. Ленин юбилейига бағишлаймиз!», — меҳнаткашларнинг ана шу қалб сўзлари битилган алвонлар ҳамманинг диққатини ўзига жалб этади.

Бухородаги пахта тозалаш заводида бўлдик. Барча цех, участка, бригадаларда дастгоҳлар ишлаб турибди.

Пахта тозалаш заводининг ёнгинасида «Узсельхозтехника»нинг область бирлашмаси ишчи-хизматчилари меҳнат вахтасида туриб ишладилар. Улар бугун 50 дан ортиқ трактор моторини, 70 га яқин сеялкани ремонтдан чиқариб, дала меҳнаткашларига ҳадя этишди.

Бухородаги «ВЛКСМ 20 йиллиги», «Партия XVI съезди» тикувчилик фабрикалари, қоракўл тери ошлаш заводи, 163-қурилиш трести, уй қуриш комбинати ва бошқа маданий оқартув муассасаларида коммунистик шанбалик меҳнаткашларнинг зўр активлигида ўтди. Шаҳардаги 300 га яқин кўчалар, ўнлаб хиёбонлар, маданият ва истироҳат боғларини ободонлаштириш, кўчат ўтказиш, гулларни парваришлашда 12 мингдан ортиқ киши қатнашди.

Когон темир-йўл бўлими, Навоий химия комбинати ишчилари, Газли оловкорлари, Мурунтов олтинтопарлари, Томди чорвадорлари эришган муваффақиятлар айниқса салмоқлидир. Шу куни «Томди», «Оёққудуқ» совхози чорвадорлари, Свердлов районидаги «Ўзбекистон», «Свердлов» номли колхозлар, Конимех районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Конимех», «Коммунизм» совхозларининг чўпонлари алоҳида ғайрат билан ишладилар.

Т. НАЗИРОВ.

УЧҚУНДАН АЛАНГА

Тошкент шаҳрида нима кўп — ҳозир қўлида гул ва дарахт кўчатлари тутган ёшлар, кексалар кўп. Шаҳар марказидаги 13-кварталнинг 9, 11, 12-уйлари олдидан ўтиб борар эканмиз, баҳорга хос манзаранинг устидан чиқиб қолдик. Бу ердагиларнинг бири кўчат учун жой ҳозирласа, бошқаси ниҳолни чуқурга тушириб тутиб турипти, учинчиси эса сув қуйиб, шу дарахт сояси ва мевасидан баҳраманд бўлиш ҳақида ўйлайди...

Шулар даврасида ёши анчага бориб қолган бўлса ҳам, елиб-югуриб юрган кишига эътиборимиз тушиб қолди. У ҳа-ҳалаб, ёшларга ҳазиллашар, машинадан кўчатларни туширишда қарашар, ниҳол илдизини букмай авайлаб тупроқ тортиш тўғрисида гапирар эди. Хуллас, бугунги шанбаликнинг ишбошиси мана шу киши экан.

У билан танишдик. Бўйчан, йигитлигида жуда серғайрат бўлганлиги, ҳозир ҳам ўзини қўярга жой тополмай турганлиги ҳаракатидан сезилиб турган бу киши 70 ёшли Ризо Усмонов эди. Унинг ҳаёти мамлакатда ва Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш билан боғланиб кетган. Босмачиларга қарши курашда, коллективлаштириш, халқ хўжалигини ривожлантириш йилларида, Улуғ Ватан уруши даврида мамлакатимиз мустақиллиги, эл-юрт фаровонлиги учун курашларда чиниққан.

Бир қаторга гул ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилиб бўлгандан сўнг, ота билан бафуржа суҳбатлашишга муяссар бўлдик. 1920 йили партия сафига кирган. Ўша йили Челябинск областида 35-дивизияда аскар сифатида хизмат қиларди. Гап ана шу воқеалардан очилганида, 30 апрелдаги шанбалик хотираларини сўзлашга киришди.

— Қозоғистоннинг Олабуқ қишлоғига йўл олдик, — дейди Ризо Усмонов худди ҳозир ҳам ўша воқеалар ичида юргандек ҳаяжонланиб. — Пешин маҳалида посёлка революцион комитетининг мажлисини чақирдик. Олабуқ суви устидаги кўприкни тузатмоқчи эдик. Ҳамма нарса муҳайё қилиб бериладиган бўлди. Ўрмон яқин. 50-60 арава билан ёғоч ташиб келтирдик. 1920 йил 1 майи арафасида 7 соат деганда кўприкни бутунлай янгитдан қуриб битказдик. Эртасига черков ёнида боғ ташкил қилинди. Мен ва бошқа аскар йигитлар гул, дарахт кўчатлари ўтқазишга киришиб кетдик. Маҳаллий халқ ҳам бизга ёрдамлашиб юборди. Хиёбонлар барпо қилдик. 300 тупдан ортиқ кўчат экилди.

Кечқурун худди шу янги боғ бағрида катта йиғин бўлди. Революцион комитет раиси шанбаликнинг натижалари ҳақида гапириб берди. Шанбаликларнинг моҳиятини таъкидлади. Биз ўша куни Москва—Сортировочная депоси темир йўлчилари бошлаган шанбалик ҳаракатининг бир йиллигини нишонладик.

Ризо Усмонов кейинги йили 4-татар бригадаси сафида Ўзбекистонга юборилди. Бухоро амирлигига қарши кураш ҳаракатида қатнашди. Фарғона водийсида босмачиларни тугатишда иштирок этди. Ўша йиллари ҳам аскарлар шанбаликларнинг ўтказилишида ибрат кўрсатишарди.

... Икки «Қизил Байроқ» орденли ва олти медалли Ризо Усмонов ҳозир республика миқёсидаги шахсий пенсионер. Ленинград бинокорлари тиклаган кўп қаватли уйлардан бирида яшамоқда. Шу кеча-кундузда ҳам жамоат ишларида фаол қатнашяпти. Шайхонтоҳур ёнидаги уй-жой идораси ҳузурида жамоатчилик асосида ишловчи ободончилик комиссияси раисининг ўринбосари сифатида ободончилик ишларида иштирок этяпти. Кечаги шанба куни 300 туп мевали ва манзарали кўчатлар, 100 туп турли гул кўчатлари ўтқазишда бош-қош бўлди.

Дасталабки коммунистик шанбаликнинг 50 йиллиги нишонланаётган қутлуғ кун арафасида ўша вақтда учқунланган ҳаракат ҳозир нақадар кенг қулоч отганлигини пайқаш қийин эмасди.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

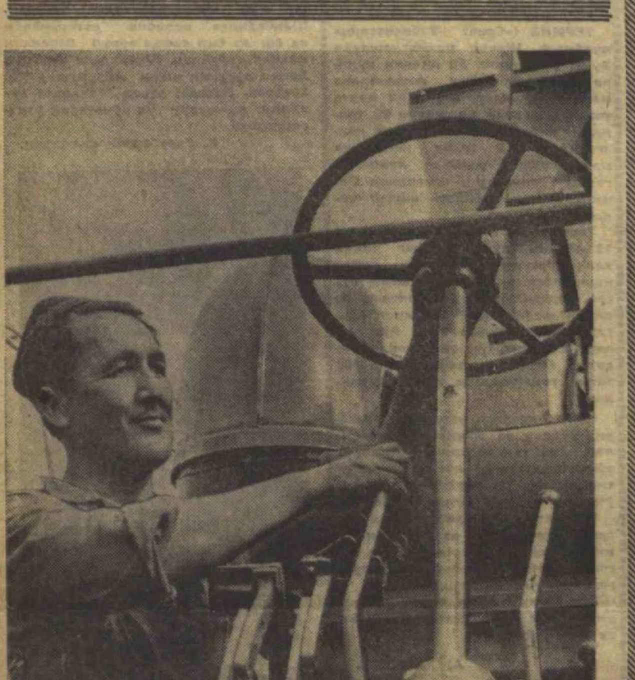

ШАНБАЛИК ВЕТЕРАНЛАРИ

ОТАЛАР ИБРАТИ

ЎТГАН йили жазирама ёз кунларининг бирида бир гуруҳ кекса ва ёш ишчиларимиз билан ҳордиқ чиқаргани Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғига бордик. Катерга тушиб Комсомол кўлида сайр қилдик. Мусаффо ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олдик. Баҳри-дилимиз очилди. Ҳар ким ширин хаёллари билан банд.

— Худди денгиз-а! Тўлқиннинг қирғоққа сапчишини қаранг. — Гап қотди 15-цехнинг ёш слесари Абдумурод Ашуров.

— Тўғри айтдинг, укам. Худди денгиз. Лекин, илгари ташландиқ ер эди. — Суҳбатга қўшилди Социалистик Меҳнат Қаҳрамони кекса мастер Мустақим Юсупов. — Кўлни бунёд этамиз деб қанча-қанча пешона тери тўкканмиз.

— Ие, кўл қазишда қатнашганман, денг,—ҳаяжон билан сўради Абдумурод. — Экскаватор ҳам бошқарганман, денг, ҳали.

— Унда экскаваторлар қайда дейсан, ўғлим. — Мустақим ака вазмин бош силкиди. Сўнгра ёнида хаёл суриб ўтирган республикада хизмат кўрсатган инженер, меҳнат ва маош бўлимининг бошлиғи Л. Бенкенштатни туртди. — Эсингдами Леопольд, 1936 йилда ҳар ҳафтада кетмон кўтариб келардик, бу ерга.

— У дамлар эсдан чиқармиди, Мустақим. Дам олиш кунлари қарийб «Ташсельмаш»нинг барча ишчиси музика билан қизил байроқ кўтариб, кўл қазигани келишарди. Қўлимизда кетмон, белкурак... «Ҳамма коммунистик шанбаликка!» деган шиор ҳам кўтариб олардик. Мен заводимиз ташкил этилмасдан бурунги шанбаликларда ҳам иштирок этганман.

— Шу ҳақда гапириб беринг, — илтимос қилди Абдумурод.

— Бу воқеа ёш советлар мамлакатини мустаҳкамлаш учун кураш олиб борилаётган 1919—1920 йилларда бўлган эди. Менинг ёшлигим ўтган гўзал Фарғонада коммунист ва комсомоллар ҳар дам олиш куни темир йўл вокзалига йиғилишарди. Улар орасида мен ҳам бор эдим. У ердан 10-15 километр йўл юриб, «Қизил қия» кўмир ҳавзасидаги янги темир йўл қурилишида, ремонт ишларида ёрдам берардик. Ишлаб чарчамасдик. Дам олиш соатларида баян чалардим. Тушлик овқатдан кейин ашула айтардик, ўйинга тушардик.

30 йилларда Тошкентга келиб, институтда ўқидим. Биз студентлар ҳар шанбаликда группа-группа бўлиб улкан тўқимачилик комбинати, ошхоналар, «Главхлопком»нинг механика устахонаси каби ўнлаб объектлар қурилишида қатнашардик. Ундан сўнг Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиқ заводига ишга кирдим. Шунда, завод ишчилари сафида мен ҳам шаҳримиздаги Комсомол кўлини барпо этишда иштирок этган эдим.

Улуғ Ватан уруши йилларидаги шанбаликларда қилган ишларимиз ҳақида гапирсам, бир достон бўлади. У сўзини тугатаркан, катерда биз билан бирга ҳордиқ чиқараётган корхонамиз асбобсозлик цехининг мастери Фозил Солихўжаевга юзланди:

— Сиз нега индамай турибсиз, Фозил ака, шанбаликларда қатнашганларингиз ҳақида гапиринг.

— Мен коммунистик шанбаликнинг ўн йиллиги тантанасида иштирок этганман. Унда, заводда энди иш бошлаган дамларим эди. Ҳар шанбаликда «Беш йиллик — тўрт йилда!» шиори остида меҳнат қилардик. Шанбалик кунлари байрам бўлиб кетарди. Биз кўпинча, заводимиз учун қўшимча корпуслар, цехлар қуришда ёрдамлашардик. Бинокорларнинг жонига оро кирардик.

1939 йилда 200 мингдан ортиқ Ўзбекистон меҳнаткашлари Катта Фарғона канали қурилишига отланди. Биз машинасозлар ҳам бу оммавий шанбаликларда қараб турмадик. Канал қазувчилар, колхозчи деҳқонлар учун минглаб ҳар хил иш қуроллари ишлаб чиқарардик. Уларнинг ҳаммаси кечагидек эсимда турибди.

* * *

Кеча заводимиз ишчилари, инженер-техник ходимлари, юқорида номлари тилга олинган корхона ветеранлари одатдагидек ўз меҳнат постларини эгалладилар. Корхона поток линиялари ва конвейерларида, цехларда ҳамда ишлаб чиқариш участкаларида станоклар ғовири тинмади. Коллективимиз ленинча шанбаликнинг 50 йиллиқ юбилейини меҳнатда зўр уюшқоқлик билан кутиб олди. Йиғув конвейеридан 20 та янги типдаги кенг қаторли «17-ХВ-1,8 А» маркали пахта териш машинаси ишлаб чиқарилди. Бундан бошқа, 17 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар, 46 тонна чўян ва рангли қуйма металл тайёрладилар, 180 тонна темир-терсак йиғилди. Заводимиз территорияси тартибга келтирилди. 1000 тупдан ортиқ манзарали ва мевали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Корхонамиз коллективи коммунистик шанбаликнинг бу тантанасини ўзларининг муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олдилар.

Г. ДЕМИДОВ,
«Ташсельмаш» заводи.

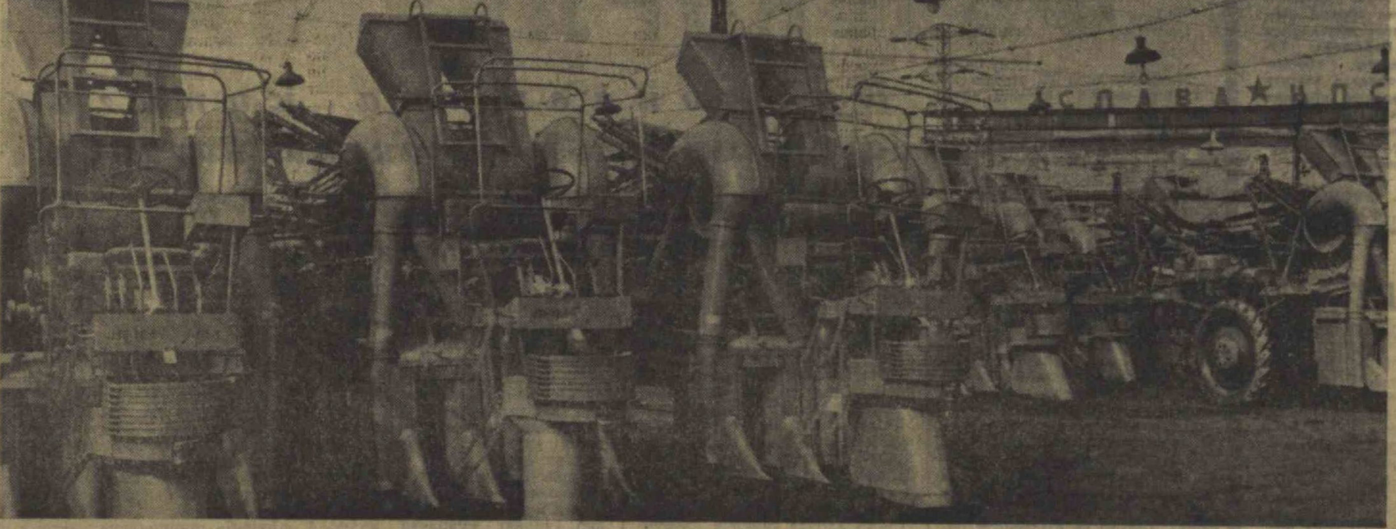

Кеча Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг ҳамма меҳнаткашлари жон куйдириб ишладилар. Республикамиздаги кекса машинасозлик корхонасининг ишчи ва инженер-техник ходимлари биринчи коммунистик шанбаликнинг 50 йиллиги нишонланган кунда айниқса унумли меҳнат қилдилар. Йигирмага яқин пахта териш машиналари тайёрланди, завод ҳовлиси саранжом-саришта қилинди, гуллар, кўчатлар экилди. Суратларда (юқорида) шанбаликнинг актив қатнашчиларидан слесарь Малик Иброҳимов, пастдаги суратда эса шанбаликда тайёрланган «зангори кема»лар.

И. Глауберзон фотоси.

АНДИЖОНЛИКЛАР ҒАЙРАТИ

Кеча эрталабдан шаҳарлар, район марказлари, қишлоқлар, далалар — хуллас Андижон областининг ҳамма жойи гавжумлашиб кетди. Ҳамма коммунистик шанбаликнинг 50 йиллигини муносиб нишонлашга отланди. Андижонликлар шу куни катта жасорат кўрсатдилар. Андижон машинасозлик заводи бир нечта дизель, 15 та насос, 2 та универсал юклагич, оталиқдаги «Улуғнор» совхози учун минг сўмлик эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқарди.

Андижон депосининг коллективи шу куни пландан ташқари 2 та тепловозни ремонтдан чиқарди ва бир неча минг сўмлик маҳсулот берди.

Қишлоқ меҳнаткашлари ҳам катта ҳиммат кўрсатишди. Биргина Хўжаобод районидаги Ленинград колхозида 18 дан ортиқ экиш агрегатлари экипажларининг ҳар бири 7-8 гектар ерга барака уруғи қадади. Қишлоқларни кўкаламзорлаштириш, ободонлаштириш мақсадида неча ўн минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди.

1969 йил 12 апрель. Шанба. Андижонликлар худди шу куни ленинча шанбаликнинг шонли 50 йиллигини бир умр инсон хотирасида қоладиган меҳнат муваффақиятларини қўлга киритиш билан нишонладилар.

А. МАДУМАРОВ.

БУЮК ПОЧИН ДАВОМ ЭТМОҚДА

НУКУС. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қорақалпоғистон Автоном республикаси меҳнаткашлари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиқ юбилейига тайёрлик кўрилаётган бир пайтда коммунистик шанбаликнинг 50 йиллигини ажойиб меҳнат зафарлари билан нишонладилар.

Нукусдаги ремонт заводи, кийим тикиш, мебель фабрикаларининг коллективлари шанбаликда баракали ишладилар. Тахиатош «Гидроэнергострой» қурилиш трести ходимлари йилига 150 минг кубометр бетон ишлаб чиқарадиган корхона қурилишини битказиб фойдаланишга топширдилар ва қурилишга дастлабки маҳсулот бера бошладилар. Кўплаб саноат корхоналари шанба куни ўртача 8-12 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Автоном республикада 90 мингдан кўпроқ киши шанбаликда қатнашди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

ОММАВИЙ

(БИРИНЧИ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИКЛАРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН)

Давлат ҳокимиятининг ишчилар синфи ва деҳқонлар қўлига ўтиши, социалистик мулкчилик асосида янги ишлаб чиқариш муносабатларининг ўрнатилиши кишиларнинг меҳнатга янгича муносабатда бўлишларига асос солди. Меҳнаткашларнинг ўзлари учун, ўзларининг социалистик жамиятлари учун ишлашларини ҳис этишлари туфайли уларнинг ижодий ташаббуслари мисли кўрилмаган даражада авж олмоқда ва меҳнат соҳасида оммавий халқ мусобақаси кенг қулоч ёймоқда.

«Социализм мусобақани сўндирмайдигина эмас, балки, аксинча, уни ҳақиқатан КЕНГ, ҳақиқатан ОММАВИЙ кўламда ишлатиш учун, меҳнаткашларнинг ҳақиқатан кўпчилигини шундай иш майдонига тортиш учун биринчи марта имкон берадики, улар бу иш майдонида ўзларини кўрсата оладилар, ўзларининг лаёқатларини ўстира оладилар, талантларини юзага чиқара оладилар ва бу талант ҳамда қобилиятлар эса халқда тўлиб-тошиб ётибди, аммо капитализм буларни минглаб ва миллионлаб эзиб, янчиб, бўғиб келган эди» (В. И. Ленин, Асарлар, 26-том, 416-бет).

Совет ҳокимияти пайдо бўлган вақтдан бошлаб жамият фаровонлиги учун меҳнат қилиш ҳар бир совет кишисининг шарафли бурчига айланди. Мамлакатимизнинг ярим асрлик тажрибаси оддий совет кишиси нақадар катта ижодий ғайратга, илҳомбахш ташаббусга ва ватанпарварлик туйғусига эга эканлигини кўрсатди. Эллик йил ичида мамлакатимиз меҳнаткашлари биринчи коммунистик шанбаликлардан коммунистик меҳнат учун умумхалқ ҳаракатигача бўлган йўлни босиб ўтдилар.

Гражданлар уруши ва чет эл ҳарбий интервенцияси, вайроналик ва очарчилик шароитида Москва—Қозон темир йўлининг Москва—Сортировочная депоси коммунистлари ташаббуси билан 1919 йил 12 апрелда биринчи коммунистик шанбалик ўтказилган эди.

ВКП(б)нинг Москва—Қозон темир йўли Москва—Сортировочная депосидаги аъзоларининг 1919 йил 12 апрелда бўлиб ўтган мажлиси қарорида бундай деб қайд қилинган: «Коммунистлар шанба куни... кеч соат саккиздан эрталаб соат олтигача ишлаб берсинлар! «Вопросы истории КПСС», 1959 йил, 3-сон, 130-бет). Коммунистлар бу топшириқни бажариб 3 паровозни жорий ремонтдан чиқардилар.

Шундай қилиб, 13 апрелга ўтар кечаси деподаги 13 коммунист ишдан ташқари вақтда ўз ташаббуси билан жамият фойдасига фидокорона меҳнат қилди. Кейинчалик бу шанбалик қатнашчилари бундай деб ёзган эдилар: **«1919 йил кўкламида бизнинг депода биринчи шанбалик бўлганда, ҳеч ким, ҳатто йўлбошчимиз Иван Ефимович Бураков ҳам бизнинг ташаббусимиз бундай кенг тарқалади деб ўйламаган эди. Бизлар оғир вазият юзага келганлигини, душманлар бизни ҳар томондан қуршаб олганлигини, Совет республикасига ёрдам бериш кераклигини жуда яхши билар эдик, албатта. Революцион онглилик бизнинг нима қилишимиз, қандай иш тутишимиз кераклигини маълум қилиб турар эди. Биз куч-ғайратимизни аямай, кўтаринки руҳ билан ишладик. Юпун кийинган, оч қолганимизга қарамай, ҳамжиҳатлик билан ва ҳатто ҳавас билан ишладик. Ремонт тугаб паровозларга ўт ёқилгач, ўз хоҳиши билан ишлаган партия аъзолари вагонга кириб у ерда чой ичдик ва фронтда юз бераётган аҳволни муҳокама қилдик. «Интернационал» қўшиғини айтдик... Биз Совет ҳокимияти қандай бўларкин, деб хаёл сўрдик. Биз ана шундай ажойиб кунларгача етиб келганлигимиздан хурсандмиз».** («Правда», 1964 йил, 12 апрель). Тарихий жиҳатдан муҳим роль ўйнаган биринчи коммунистик шанбалик ана шундай бошланган эди.

Кўп ўтмай коммунистик шанбаликлар, яъни жамият фойдасига ихтиёрий суратда, текинга, ишдан ташқари вақтда қилинадиган меҳнат умумхалқ томонидан маъқулланди ва қўллаб-қувватланди. 1919 йил 10 майда Москва—Қозон темир йўлининг ҳаммасида биринчи оммавий коммунистик шанбалик ўтказилди.

В. И. Ленин Москва коммунистларининг меҳнат соҳасидаги ташаббусларига юқори баҳо берди. Уларнинг намунасида меҳнатга янгича муносабат пайдо бўлганлигини кўрди. В. И. Ленин 1919 йил июнида коммунистик шанбаликлар тўғрисида брошюра ёзди. 1919 йил июлида бу брошюра «Буюк почин» деган ном билан босилиб чиқди. Бу В. И. Лениннинг машҳур асари бўлиб, унда социализм қурилишининг дастлабки даврида совет кишилари меҳнат соҳасида орттирган дастлабки тажриба умумлаштирилиб ва коммунистик шанбаликларнинг жаҳоншумул-тарихий аҳамияти асослаб берилган.

В. И. Ленин коммунистларнинг меҳнат соҳасидаги қаҳрамонликларини омманинг меҳнатга муносабатида юз берган тарихий ўзгариш деб баҳолаган эди:

«Бу ҳали ишнинг бошланишигинадир, лекин бу мисли кўрилмаган ғоят муҳим бошланишдир, — деб ёзган эди. В. И. Ленин. — **Бу—буржуазияни ағдаришга қараганда хийли қийинроқ, хийли муҳимроқ, хийли асослироқ, хийли қатъийроқ ўзгаришнинг бошланишидир, чунки бу — ўз жоҳиллигимиз, бебошлигимиз, майда буржуача худбинлигимиз устидан, лаънати капитализм ишчилар ва деҳқонларга мерос қилиб қолдирган мана шу одатлар устидан қозонган ғалабамиздир».** (В. И. Ленин, Асарлар, 29-том, 425-бет).

В. И. Ленин меҳнаткашлар ижодий ташаббусининг намунаси бўлган «коммунистик шанбаликлар»га алоҳида аҳамият бериб, улар бошлаган иш мамлакатимизда социалистик қурилишда янада катта муваффақиятларга эришиш гарови бўлиб хизмат қилади, деб кўрсатди. Шу сабабли В. И. Ленин барча партия ва совет ташкилотларидан «коммунистик шанбаликлар» куртакларини қўллаб-қувватлашни ва ривожлантиришни талаб қилган эди.

«Намунали ишлаб чиқариш, намунали коммунистик шанбаликлар ғалланинг ҳар бир пудини топишда ва тақсимлашда намунали ғамхўрлик ва одиллик кўрсатиш... — мана шуларнинг ҳаммасига бизнинг матбуотимиз ҳам, ҲАР БИР ишчи ва деҳқонлар ташкилоти ҳам ҳозирга қараганда ўн марта кўпроқ эътибор бериши, ғамхўрлик қилиши лозим. Буларнинг ҳаммаси — коммунизм куртакларидир ва шу «куртаклар»ни парвариш қилиш — бизнинг умумий ва энг биринчи бурчимиздир, — деб ёзган эди В. И. Ленин (Асарлар, 29-том, 446-447-бетлар).

КОММУНИСТЧАСИГА ЯШАЙМИЗ!

Яна битта кўйлак тайёр бўлди. Уни олим ёки инженер, ишчи ё колхозчи кияди. Шунда, албатта ана шу хушбичим кўйлакнинг ижодкорига — уни тиккан чеварнинг меҳнатига таҳсин айтади.

Саидахон шуларни хаёлидан ўтказаркан, мамнун жилмайди. Унинг оппоққина, таранг юзида қувонч учқунлари пайдо бўлди.

Тикувчилик. Юзаки қараганда жуда оддий ҳунар. Аммо шарафли, олижаноб касб. Ахир, чеварнинг қўлларидан ўтган кийим-бошларни қанчадан-қанча одамлар кияди. Шу боисдан ҳам Саидахон ўз касбини юракдан севади. У 10-синфни битиргач, тикувчилик касбини танлади. Мана ҳозир 13 йил ўтибди. Бу давр ичида корхона ҳаётида қанчадан-қанча ўзбирга, кунлик топшириқларни 150-160 процент адо этаётир. У деярли барча операцияларни беш бармоқдек билади. Кези келганда истаган ишчининг ўрнини эгаллайди. Цехимизда 80 хотин-қиз меҳнат қилади. Баъзан бирининг боласи оғриб қолади ёки бирор узрли сабаб билан ишга чиқолмайди. Ана шундай пайтларда Саидахон уларнинг ўрнини билдирмайди. Яқинда у эластик ва камэлан толасидан қаттиқ ёқали ва манжетли кўйлак тикишни ўзлаштирди.

Мана ҳозир Саида Мавлонова коллектив фахри. Агар фирмада илғор ишчи ҳақида гап кетгудай бўлса, биринчи бўлиб унинг номини тилга олишади. У бунга ўзининг меҳнатсеварлиги, ишчанлиги

Ишчи оила

Суратда: Саидахон Мавлонова.

И. ГЛАУБЕРЗОН фотоси.

ғаришлар рўй берди. Корхона кенгайди. Янги цехлар ишга туширилди. Жўнгина машиналар ўрнини мураккаб агрегатлар эгаллади. Янги кийимлар ишлаб чиқариладиган бўлди. Корхона ҳаётида рўй берган ўзгаришлар унинг ҳар бир ишчиси, шу жумладан Саидахон ҳаётида ҳам изини қолдирди. У корхона бағрида ўсиб улғайди. Шу ерда бахт топди. Тикувчилик касбининг нозик томонларини эгаллади. Моҳир чевар, ўз ишининг устаси бўлиб қолди.

— Ишга келган дастлабки кунларимда қийналганларим сира ёдимдан чиқмайди,— деб ҳикоя қилади Саидахон. Тугма ўтқазишни ҳам билмасдим. Уқувсизлигимдан устозим Вера Михайловнадан жуда хижолат бўлардим.

— Саидахон, жоним, ҳеччиси йўқ. Одам эплайолмайдиган иш борми? Сен ҳали шунақа чевар бўлгинки, ҳамманинг ҳаваси келсин.

Унинг ўзбекчалаб бурро-бурро гапирган ширин сўзлари, меҳрибонлиги Саиданинг кўнглини тоғдай кўтарар, тикувчиликка ихлосини оширар эди.

Ҳозир устоз ва шогирд битта цехда меҳнат қилмоқдалар. Тикувчилик цехининг мастери В. М. Филипенко шогирди ҳақида қувонч ва ифтихор билан гапирди:

— Саида менинг тўнғич шогирдларимдан. У аъло сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш билан муяссар бўлган. Ҳозир унинг ўзи устоз. Янги ишга келганларга ўз касбини сидқидилдан ўргатмоқда. Фирмада Саидахон каби илғор тикувчилар сафи тобора ошмоқда. Тикувчилардан Азиза Раҳматова, Роза Кармагузина, Раҳима Ғафуровалар ана шулар жумласидандир.

Фирма коллективи ҳам пролетариатнинг улуғ йўлбошчиси, совет давлатининг асосчиси В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун оширилган мажбуриятлар қабул қилди. Улар планга қўшимча 45 минг дона трикотаж буюм ишлаб чиқариш, 175 минг сўмлик маҳсулотни ўзлаштириш, 2 тонна маҳсулотни иқтисод қилиш, ишлаб чиқаришга 60 та янги моделни жорий қилиш, иккита участкада меҳнатни илмий асосда ташкил этишга аҳд қилишган.

Меҳнатсевар, оташқалб коммунист Саида Мавлонова ўз касбдошлари каби олинган ана шу юксак мажбуриятларга яраша меҳнат қилмоқда.

...Саидахонлар оиласини ишчилар оиласи деб аташ мумкин. Саидахон эл-юртни кийинтириш йўлида жонбозлик қилаётган бўлса, унинг турмуш ўртоғи Тошкент авиация заводининг старший мастери Аҳрор Мавлонов осмон кемалари ясамоқда.

М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА.
Тошкент трикотаж фирмаси.

Янгийўлликлар ҲИММАТИ

Барча совет кишилари қатори Янгийўл шаҳри корхоналарининг ишчилари ҳам 12 апрелда ўз дастгоҳлари ёнида бўлдилар, самарали меҳнат қилдилар.

Саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотларининг меҳнаткашлари шу куни баракали иш қилдилар. Ёғ-мой комбинати, колбаса-экспериментал, пахта тозалаш заводлари ва бошқа корхоналарнинг коллективлари юбилей шанбалик кунида меҳнат унумдорлигини янада оширишга эришдилар.

Умуман, саноат корхоналарининг коллективлари шанбаликда 300 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Серғайрат ишчилар 100 тонна ёғ, 50 тонна совун, 9 тонна озуқа ачитқиси, 30 минг дона ғишт, 3 минг жуфт пойафзал, 10 тонна метиз маҳсулотлари, 80 тонна пахта толаси, 10 тонна момиқ, 50 тонна кондитер ва 8 тонна колбаса маҳсулотлари тайёрладилар.

Шанбалик зўр кўтаринки руҳ билан ўтди. Ҳамма бу шанбаликда иштирок этди. Кўчалар, уйларнинг атрофлари тартибга келтирилди, обод ва кўркам қилинди.

З. КУРТНЕЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

ТОШКЕНТ шаҳар ободонлаштириш Бош бошқармасининг ходимлари Революция хиёбонини кўкаламзорлаштиришда алоҳида ибрат кўрсатдилар.

И. Глауберзон фотоси.

ФАЗОКОРЛАР БАЙРАМИ

(Боши биринчи бетда)

Орбитал станцияларнинг фан ва техника тараққиётидаги аҳамияти бебаҳодир, деди сўнгра у. Шу станцияларда географик, метеорологик ва геофизик тадқиқотлар, геологик разведка ўтказиш, планеталараро муҳитни ўрганиш мумкин. Амалий жиҳатдан олганда, чекланмаган ҳажмга эга бўлган орбитал станцияларни вужудга келтириш имконияти туғилганлиги туфайли мутлақо янги вазифаларни, жумладан, йирик приборлардан фойдаланиб, спектрнинг турли соҳаларида астрономик кузатишлар ўтказиш вазифасини ҳал этиш ҳам мумкин. Амалий жиҳатдан олганда нуқул вакуум шароитларида физикавий ва химиявий тадқиқотларни олиб бориш, ноёб буюмлар ва материаллар тайёрлашда ўта вакуумдан ва вазнсизлик ҳолатидан фойдаланиш ҳам мумкин. Орбитал станцияларда фан ва техниканинг жуда хилма-хил соҳаларида ихтисослашаётган олимлар билан инженерлар ишлай оладилар. Исталган вақтда одамлар Ердан орбитал станцияга боришлари ё орқага қайтиб тушишлари мумкин.

Космосни тадқиқ этиш вақтида автоматика қандай аҳамият касб этишини олим батафсил тушунтириб беради. Космик давр бошлангандан бери, — деди М. В. Келдиш, — бизнинг мамлакатимизда Ернинг 300 тага яқин сунъий автомат йўлдошлари ҳамда Ой ва планеталар томон ўнлаб автомат станциялар учирилди. Ҳозирги вақтда илмий космик тадқиқотлар, асосан, автомат аппаратлар ёрдамида олиб борилмоқда. Ҳозирги замон автомат қурилмаларининг имкониятларидан ҳали тўлиқ фойдаланилаётгани йўқ, деб таъкидлайди у. Бунинг устига шу имкониятлар йил сайин ортиб бормоқда. Бироқ, космосни тадқиқ қилиш шундай вазифаларни ҳам ўртага қўймоқдаки, уларни ҳал этишда одамнинг иштироки зарур бўлмоқда. Ойни ва энг яқин планеталарни автомат аппаратлар ёрдамида илмий жиҳатдан тадқиқ этишни ривожлантириш ҳамда уларга одам учиришни амалга ошириш вазифаси йироққа учиб, Ерга қайтиб келувчи космик кемалар барпо этишни кун тартибига қўйди. Бу проблеманинг ҳал этилиши ракета — космик техникани янада ривожлантиришни, космик кемалар конструкциясини тузиш ва уларнинг қатнаши соҳасидаги янги лойиҳаларни ишлаб чиқишни, иккинчи космик тезлик билан ҳаракат қилувчи космик аппаратни атмосферага учириш билан боғлиқ бўлган катта қийинчиликларни бартараф этишни талаб қилди. 1968 йил сентябрида ва ноябрида учирилган «Зонд-5» ва «Зонд-6» совет автомат станцияларининг парвози билан бу йўлда биринчи қадам қўйилди.

Академик М. В. Келдиш шуни таъкидладики, космик техниканинг ривожи ва космосга учириладиган аппаратлар парвози вазифаларининг мураккаблашганлиги атмосферада шу аппаратларни бошқарилган тарзда тушириш проблемасини ҳал этишни зарур қилиб қўйди. Аппаратнинг қаршилик кучидан фойдаланиш билан бирга, унинг аэродинамик кўтариш кучидан ҳам фойдаланиш бу вазифанинг энг мақбул тарзда ҳал этилиши бўлади. Аппарат махсус шаклга келтирилган ва аппарат оғирлигининг маркази унинг ўқига нисбатан симметрия тарзида марказга кўчирилган тақдирда аэродинамик кўтариш кучини вужудга келтириш мумкин. Бошқарув системаси ёрдамида аппаратни унинг узала ўқи теварагида буриш йўли билан кўтариш кучи йўналишини ўзгартириш ҳисобига аппаратнинг атмосферадаги ҳаракати ростланиши мумкин. Олим космик аппаратларнинг атмосферага кириб боришини бошқариш уни Ерга ғоят аниқ қўндиришни таъминлашга ва шу билан бирга атмосферадаги тормозланиш чоғида максимал зўриқишларни анча пасайтиришга имкон беради, деб таъкидлади. Орбитадан тушишда, яъни биринчи космик тезликда «Союз» орбитал космик кемаларини қўндиришда шу нарса амалга оширилди. Атмосферага кириб боришни бошқариш аппарат Ойдан иккинчи космик тезлик билан қайтаётиб, атмосферага кирган нуқтасидан кўп минг километр нарида жойлашган районга уни ғоят аниқ қилиб қўндиришдек мураккаб вазифани муваффақият билан ҳал қилишга имкон беради. Бундай аппаратнинг атмосферага кириш ўрни Жанубий ярим шардаги космосда парвоз баллистикаси билан белгиланади, аппарат эса СССР территориясига бориб қўниши керак. Мазкур вазифа ҳал қилинаётганида космик аппарат икки босқичда: атмосферага биринчи бор кириб бориш участкасида ва иккинчи бор кириб бориш участкасида тормозлантирилади. Аппарат атмосферага биринчи бор кирганидан сўнг кўтариш кучи уни яна атмосферанинг нариёғига чиқариб юборади ва аппарат бир мунча вақт атмосферадан ташқарида эркин ҳаракат қилади; ундан кейинги тормозлаш ва аппаратни Ерга тушириш иккинчи бор кириб бориш участкасида ўтади.

Аппаратнинг иккинчи космик тезлик билан шу таҳлитда қайтиб келиш схемаси космонавтика тарихида биринчи бор «Зонд-6» автомат космик станциясининг 1968 йил ноябридаги парвозида муваффақият билан амалга оширилди. «Зонд-6» станцияси ерга Жанубий ярим шар томонидан яқинлашиб келди.

Бошқариш системаси станцияни Ҳинд океани Жанубий қисмида атмосферага биринчи бор кирган районидан 9 минг километр наридаги Совет Иттифоқининг белгиланган районига ғоят аниқлик билан келтирди.

«Зонд-5» ва «Зонд-6» станцияларининг парвози чоғида деди олим, зарядланган заррачалар оқими ва туширилаётган аппарат ичидаги йиғинди космик радиация дозаси турли хил дозиметрлар ёрдамида ўлчанди. Ўлчаш натижаларининг анализи шуни кўрсатдики, галактиканинг космик нурланиши билан Ер радиация белбоғининг нурланишидан келиб чиққан йиғинди радиация дозаси бир неча радни ташкил қилганлигидан далолат берди. Бинобарин, Қуёшнинг чақнаш ҳоллари бўлмаган чоғда космонавтларнинг радиация жиҳатидан хавфсизлигини таъминлаш имконияти бор.

Олим автомат станцияларнинг келажаги ҳақида гапириб улар космосдан фақат фотосуратларгина эмас, кейинчалик бориб, осмон жисми моддаларининг намуналарини ҳам келтира олади, деди. У «Зонд-5» ва «Зонд-6» станцияларининг парвозлари Ер—Ой—Ер трассаси бўйлаб ойга парвозлар қилиш учун космонавт бошқарган космик кема системаларининг ишлашини, жумладан космосда навигация системасининг ишлашини чиниқтиришга, станция иккинчи космик тезлик билан Ер атмосферасига кираётганида унинг тушишини бошқарувчи системани чиниқтиришга, туширилаётган аппаратнинг аэродинамик шакли ва характеристикаларини учиш шароитларида текшириб кўришга имкон берди, деган хулоса чиқарди. «Зонд» типидаги космик кемалар космонавтнинг бошқариб боришига ҳам мослантирилган.

Совет космик программаси Қуёш системасидаги планеталарни тадқиқ қилишни, ривожлантиришни кўзда тутади, деди олим. Бундан бир ярим йил муқаддам «Венера-4» автомат станцияси бажарган жуда катта эксперимент бу йўлдаги муҳим босқич бўлди. У 1967 йил 18 октябрда Венера планетасига етиб борди. Станциянинг тушириладиган аппарати иккинчи космик тезлик билан планета атмосферасига кириб борди, атмосферада равон пасайиб атмосфера параметрларини биринчи марта бевосита ўлчади. Шу станцияда бошланган тадқиқотларни давом эттирмоқ учун 1969 йил 5 ва 10 январь кунлари «Венера-5» ва «Венера-6» планеталараро автомат станциялар учирилди. Бу станциялар 1969 йил май ойининг ўрталарида планетага етиб бориши кутилмоқда.

Совет космик тадқиқотларида «Протон» станциялари ёрдамида юксак ва ўта юксак энергияларнинг космик нурларини ўрганишга муҳим ўрин берилмоқда.

1968 йил 16 ноябрь куни Ер сунъий йўлдоши орбитасига чиқарилган янги «Протон-4» космик станцияси ҳозир ҳам ишлаб турибди, ундан олинаётган маълумотлар анализ қилинмоқда.

Олим «Космос» туркумидаги йўлдошлар ёрдамида Ер атрофи космик фазосини тадқиқ этиш тўғрисида муфассал гапиради.

Ҳозир бутун мамлакат Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини тантана билан нишонлашга тайёргарлик кўрмоқда, дейди пировардида М. В. Келдиш, Ленин раҳбарлигида Совет давлати барпо этилди, мамлакатимизда социализм қурилишининг негизлари яратилди. Улуғ Октябрь революциясидан бери ярим асрдан сал кўпроқ вақт ўтди. Шу давр мобайнида Совет мамлакати қандай улкан муваффақиятларга эришганлигини, унинг саноати, техникаси, фани қанчалик таниб бўлмас даражада ўсганлигини кўриб турибмиз. Космос йўлининг очилиши биринчи социализм мамлакати эришган муваффақиятларнинг ёрқин далилларидан биридир. Бу Совет давлати бундан аввалги бутун ривожининг натижаси, Ленин васиятларини муваффақият билан амалга ошириш натижасидир. Мамлакатимиз ва совет фанининг барча улкан ютуқлари ҳамиша Ленин номи билан боғлиқ бўлиб қолаверади.

Мажлис аҳли томонидан самимий кутиб олинган СССР космонавт учувчиси, — Совет Иттифоқи Қаҳрамони полковник В. А. Шаталов минбарга чиқади.

Космонавт учувчилар номидан, космосга чиқиб тушганлар номидан ва янги, мароқли, мураккаб парвозларга тайёргарлик кўраётганлар номидан, космонавтлар шаҳарчасининг бутун аҳолиси номидан, деди космонавт, — қудратли космик кемаларнинг, йўлдошлар ва планеталараро станцияларнинг ижодкорларини, ҳамда тантанали йиғилишнинг барча қатнашчиларини ана шу ажойиб байрам билан табриклашга ижозат бергайсиз!

Совет Иттифоқи граждани Юрий Алексеевич Гагариннинг «Восток» космик кемасидаги орбитал парвози инсоннинг табиат кучлари устидан қозонган мислсиз ғалабасининг рамзи, фан ва техниканинг улугвор галабаси, инсон заковатининг тантанаси бўлиб қолди. Бу — социализм зафари бўлди. 1961 йил 12-апрель куни жаҳон тарихига абадул-абад ёзилиб қолди. Юрий Гагарин шижоати миллий чегаралардан ташқарига чиқиб кетди. Бу шижоат билан бутун ер юзидаги кишилар фахрланмоқдалар.

Космонавт яқин келажакда фақат ер эмас, шу билан бирга бошқа самовий жисмлар, Коинотнинг поёнсиз кенгликлари ҳам инсоннинг фаолият майдонига айланиб қолади, деди. Совет космик программаси изчиллик билан планли равишда бажарилиб бормоқда. Мамлакатимизда космосни ўзлаштириш фан манфаатларига, умуман халқ хўжалиги ва жамият эҳтиёжларига бўйсундирилган.

Олимларимиз билан конструкторларимиз космик парвозларни тайёрлаб, амалга оширишга жуда катта ҳисса қўшмоқдалар, деб таъкидлайди В. Шаталов. Халқ ракета-космик фани ва техникасининг ажойиб арбобларини шарафламоқда. Космонавт учувчилар бўлажак парвозларга ўз кучларини аямай қунт ва сабот билан тайёрланмоқдалар, деди космонавт. Бу йил биз Космонавтика кунини Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида, шонли юбилейни муносиб кутиб олиш учун умумхалқ мусобақаси авж олган вазиятда нишонламоқдамиз. «Союз-4» ва «Союз-5» космик кемаларининг экипажлари ўз парвозларини айни шу улуғ санага бағишладилар.

Мен космик сафарга отланишдан олдин кема ичига Владимир Ильич Ленин портретини олиб кирдим, деди тўлқинланиб қаҳрамон. Ҳозир бу портретни мен энг азиз хотира сифатида сақламоқдаман.

Биринчи подшипник заводи слесарлари коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи А. В. Викторов бутун мажлис аҳлининг гулдурос қарсаклари остида йиғилиш қатнашчиларининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига табрикномасини ўқиб эшиттирди.

◆

Космонавтика кунига бағишланган тантанали йиғилиш ёпиқ деб эълон қилинади. Зал гумбазлари остида Совет Иттифоқи гимнининг садолари янграйди.

Г. КУДРЯВЦЕВА, Л. МАРКЕЛОВА, М. ГЕРАСИМОВ, А. РОМАНОВ (ТАСС мухбирлари).

ҲАРАКАТ

Коммунистик шанбаликлар Туркистонда ҳам кенг ёйилди. Туркистонда коммунистик шанбаликлар биринчи марта 1919 йил октябрида ўтказилди. Бу ерда ҳам темир йўлчи ишчилар ташаббус кўрсатдилар. 1919 йил 11 октябрда Тошкент станциясининг товар ҳовлисида биринчи шанбалик, бир ҳафтадан кейин эса иккинчи шанбалик ўтказилди, иккинчи шанбаликда 500 га яқин ишчи, қизил аскар ва ўқувчи қатнашди. Тошкентдаги шанбаликларнинг ташкилотчиси ва раҳбари Туркистон Компартияси шаҳар комитети эди. Унинг меҳнаткашларга қарата чиқарган мурожаатида бундай дейилган эди: **«Тошкент ишчилари коммунистик шанбаликларга қўшилишлари зарур, халқ турмушининг ҳамма соҳасида иш соатлари интенсивлигини оширишга қаратилган коллектив меҳнат йўли билан унумдорликни кўпайтиришга эришиш керак»**.

1919 йил 6 ноябрдан эътиборан шанбаликлар Скобелев станцияси темир йўли тармоғи қурилишида мунтазам ўтказила бошлади. 1920 йил бошларида Қўқон, Андижон ва Самарқандда шанбаликлар оммавий тус олди. Улар меҳнат фронтини мустаҳкамлашда катта роль ўйнади. Чунончи, 1920 йил 20 мартдан 4 апрелгача ўтказилган шанбаликлар пайтида фақат Тошкент станцияси товар ҳовлисининг ўзидагина 126 вагон юк туширилди, 750 саржин ўтин йиғилди ва ҳоказо. Шу вақт ичида Тошкентда ўтказилган шанбаликларда 5800 киши қатнашди.

В. И Ленин «Буюк почин»да шанбаликлар бундан буён бошқача мазмун касб этишига, омма янгидан-янги ташаббус кўрсатишига ишонган эди.

Тарих В. И. Ленин нақадар ҳақ бўлганлигини кўрсатди. **Коммунистик шанбаликдан кейин зарбдорлар ҳаракати, стахановчилар ҳаракати, пировардида ҳозирги вақтда энг катта ҳаракат бўлган коммунистик меҳнат ҳаракати бошланди.**

Коммунистик шанбаликлар амалда социалистик мусобақага асос солди. 1920 йилда РКП(б) нинг IX съездида Владимир Ильич Лениннинг таклифи билан меҳнат мусобақаси тўғрисида қарор қабул қилинди. Бу қарорда мусобақа меҳнат унумдорлигини оширишнинг қудратли кучга эга эканлиги қайд қилинган эди.

Сўнгра, 1929 йил 29 апрелда XVI партия конференцияси, Ленин васиятларини амалга ошира бориб, Совет Иттифоқининг барча ишчи ва меҳнаткаш деҳқонларини социалистик мусобақани авж олдириб юборишга чақирди.

Коммунистик партия социализм қурилиши вазифаларини амалга ошираркан, ҳар босқичда социалистик мусобақанинг турли методлари ва формаларини қўллади, натижада социалистик мусобақа мазмунида меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишнинг янгидан-янги хусусиятлари пайдо бўла борди. Миллион-миллион кишиларнинг меҳнатда қаҳрамонлик кўрсатганликлари натижасида бизнинг мамлакатимизда социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қилди ва ҳозир коммунистик жамият қурилмоқда.

Ҳозирги вақтда мамлакатимиз халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида социалистик мусобақанинг янги формаси, яъни коммунистик меҳнат бригадалари ва коллективлари деган юксак унвонни олиш учун умумхалқ ҳаракати кенг авж олиб кетди. Москва — Рязань йўлидаги Москва — Сортировочная депосининг ёш ишчилари, комсомоллари — «Буюк почин» ташаббусчиларининг авлодлари — бу ажойиб ҳаракат ташаббусчилари бўлдилар. Улар «коммунистчасига ишлаш ва яшашни ўрганиш» шиори билан чиқдилар. Бу 1958 йил ноябрида бўлган эди.

Ёшларнинг ватанпарварлик ташаббусини бутун мамлакат, шу жумладан, Ўзбекистоннинг меҳнат аҳли ҳар томонлама қўллаб-қувватлади. Республикада коммунистик меҳнат ҳаракатига биринчи бўлиб 1958 йил охирида «Узбексельмаш» заводининг ёш ишчилари қўшилган эдилар. 1959 йил бошида эса 1774 комсомол-ёшлар бригадаси коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун кураш бошлади.

Коммунистик меҳнат учун умумхалқ ҳаракати жараёнида янгидан-янги ижодий ташаббуслар туғилиб, улар ишлаб чиқаришни ташкил этишни такомиллаштиришга, меҳнат унумдорлигини оширишга, меҳнат интизомини мустаҳкамлашга қаратилган эди. Бу ватанпарварлик ҳаракати Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик даврида айниқса кенг қулоч ёзди. Юбилей йилида республикада янгидан-янги меҳнат қаҳрамонлари пайдо бўлди, социалистик мусобақа байроғи янада юқори кўтарилди.

1968 йилда республикамизда коммунистик меҳнат ҳаракатига 673 мингдан кўпроқ киши қўшилиб ишлади. 89 корхона ва ташкилот, 15877 бригада, 3600 дан кўпроқ цех, бўлим, участка коммунистик меҳнат коллективи деган шарафли номни олишга муяссар бўлди. Шу вақтга келиб 265 минг ишлаб чиқариш илғори коммунистик меҳнат зарбдори деган унвонни олди.

Беш йилликнинг учинчи йилида Ленин комсомолининг шонли 50 йиллик байрами бўлиб ўтди. Бутун мамлакатда бўлгани сингари республикамизда ҳам коммунизмнинг ёш қурувчилари ташаббус кўрсатиб чиқдилар. Республикада 6 ойлик меҳнат вахтаси эълон қилинди. Комсомоллар бригадалари Ленин комсомоли 50 йиллиги коллективи деган юксак номни олиш ҳуқуқига эга бўлиш учун ёшлар ҳаракатига қўшилдилар.

1969 йил алоҳида масъулиятли йилдир. Бутун мамлакат ленинча зарбдор вахтада турибди. Ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг, ҳар бир меҳнаткашнинг интилиши ягона мақсадга — беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган мусобақада янгидан-янги муваффақиятларга эришиш мақсадига қаратилган.

В. И. Ленин: социализм ва коммунизм юқоридан бериладиган кўрсатма билан яратилмайди, коммунизмни партия уюштириб ва раҳбарлик қилиб турадиган халқ оммасининг ўзи яратади, деб кўрсатган эди. Социалистик мусобақани ташкил қилиш тўғрисидаги ленинча кўрсатмалар тобора ривожлантирилмоқда. Миллион-миллион меҳнаткашлар бош қўшиган коммунистик меҳнат ҳаракати «Буюк почин»нинг давоми ва ривожлантирилишидир, ишчилар синфининг коммунистик жамият қуриш соҳасидаги анъаналарининг давомидир.

Т. МУРТАЗОЕВ.
Ўзбекистон КП Марказий Комитети ҳузуридаги Партия тарихи институтининг катта илмий ходими.

ҲАМЖИҲАТЛИК РУҲИДА

9-10 апрель кунлари Москвада Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши Ижроия Комитетининг ўттиз тўққизинчи мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатлар — Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Монголия Халқ Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Румыния Социалистик Республикаси, Совет Социалистик Республикалар Иттифоқи ва Чехословакия Социалистик Республикасининг Ижроия Комитетдаги вакиллари, шунингдек Югославия Социалистик Федератив Республикасининг вакили қатнашди.

Ижроия Комитет Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг XXII сессияси қарорларидан келиб чиқувчи вазифалар тўғрисидаги масалани муҳокама қилиб, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши органларининг ҳамкорлигини ва фаолиятини янада ривожлантириш учун бу қарорларнинг муҳимлигини ҳисобга олиб, мазкур қарорларни рўёбга чиқаришга доир тегишли тавсиялар қабул қилди.

Мажлисда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлигига доир бошқа масалалар ҳам қараб чиқилди.

Ижроия Комитетнинг мажлиси дўстлик ва тўла ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди. (ТАСС).

«МОЛНИЯ-1» АЛОҚА ЙЎЛДОШИ УЧИРИЛДИ

ТАСС АХБОРОТИ

1969 йил 11 апрелда Совет Иттифоқида навбатдаги алоқа йўлдоши — «Молния-1» учирилди.

«Молния-1» алоқа йўлдоши йироқ телефон-телеграф радио алоқаси системасини ишлатишни таъминлашга, шунингдек СССР Марказий Телевидение программаси эшиттиришларини «Орбита» тармоғининг Узоқ Шимол, Сибирь, Узоқ Шарқ ва Ўрта Осиё районларидаги пунктларига олиб кўрсатишга мўлжалланган.

Йўлдош апогейи шимолий ярим шарда 39700 километр ва перигейи жанубий ярим шарда 470 километр бўлган тик эллиптик орбитага чиқариб қўйилди.

Йўлдошнинг айланиш даври — 11 соат 53 минут. орбитасининг оғиши — 65 градус.

Йўлдош ичига телевидение программасини кўрсатиш ва йироқ кўп каналли радио алоқасини ўрнатиш учун мўлжалланган аппаратлардан ташқари, команда-ўлчов комплексининг, шунингдек йўлдошни ўнглаш, орбитани тузатиш ва йўлдошни энергия билан таъминлаш системасининг аппаратлари ўрнатилган.

Олинган маълумотларга кўра, алоқа йўлдоши ичига ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди.

«Молния-1» йўлдоши билан алоқа сеанслари белгиланган программага мувофиқ ўтказилади.

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ НОТАСИ

Шу йил 11 апрель куни СССР Ташқи ишлар министрлиги Хитойнинг Москвадаги элчихонаси орқали ХХР ташқи ишлар министрлигига қуйидаги нотани юборди.

«Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Ташқи ишлар министрлиги Хитой Халқ Республикаси ташқи ишлар министрлигига қуйидагиларни маълум қилади.

1964 йил кузида П. И. Зирянов бошлиқ Совет Иттифоқи делегацияси билан Цзэн Юн-цюан бошлиқ Хитой Халқ Республикаси делегацияси ўртасида Пекинда бўлиб ўтган маълум маслаҳатлашувларда шу маслаҳатлашувларни Москвада давом эттириш тўғрисида ўзаро келишиб олинган эди. Ўша вақтда совет делегацияси маслаҳатлашувларни 1964 йил 15 октябрда бошлашни таклиф қилган эди. Лекин ўша вақтда ва ундан кейин ҳам маслаҳат давом эттирилмадики, бунинг учун совет томони айбли эмас эди.

СССР ҳукумати Хитойнинг Москвадаги элчихонаси орқали шу йил 29 мартда ХХР ҳукуматига топширган баёнотида 1964 йилда Пекинда бошланган маслаҳатлашувларни Совет ва Хитойнинг расмий вакиллари яқин вақт ичда бошлаб юборсинлар, деб таклиф қилган эди.

СССР Ташқи ишлар министрлиги ХХР ташқи ишлар министрлигига мурожаат қилиб, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукумати билан Хитой халқ Республикаси ҳукуматининг мухтор вакиллари ўртасидаги маслаҳатлашувларни яна бошлашни таклиф этади ва бу маслаҳатлашувларни Москвада 1969 йил 15 апрелда ёки Хитой томони учун қулай бўлган бошқа энг яқин фурсат ичида бошлашга ўзининг тайёр эканлигини билдиради.

СССР Ташқи ишлар министрлиги масаланинг муҳимлигини ҳисобга олиб дарҳол жавоб берилишига умид қилади.

Андижондаги ниҳол-мевачилик совхозида гулларнинг юздан зиёд хиллари етиштирилмоқда. Суратда: агроном Мустафо Бабуш билан гулчи Ойимхон Жўраева теплицада.

Р. Ашуров фотоси. (ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25—Сиз ёқтирган артистлар концерти, 9.30 — Шарқ куйлари, 10.10—«Табассум» радиожурнали, 11.35 — Қўшиқлардан-қўшиқларга, 12.15 — «Эрталабки салом!» (Москва), 13.30 — Концерт (русча), 14.00 — «Пахтакор» радиожурнали, 15.00 — «Бизнинг радиопочта», 15.50 — «Олмалиқ зарбдори», 16.10 — Ўзбекистон ССР халқ артисти О. Жалилов, 17.40 — «Экран янгиликлари», 18.00 — «Музикали глобус», 18.40 —Ц. Франк. Симфоник оркестр учун вариациялар, 19.20 — Концерт, 20.00 — «Ёшлик» программаси, 21.00 — «Ҳиндистон халқининг инглиз империализмига қарши озодлик кураши бошланганлигининг 50 йиллиги», 21.10—Концерт, 22.20—«Табассум» (такрорий эшиттириш), 23.20—«Хайрли кеч» (концерт).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

9.55—Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 10.00 — «Звёздочка» программаси, 10.30 — «Барабанчининг тақдири» (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 11.55 — Болалар учун телетеатр, Т. Ғойибов «Эгри ва тўғри», 13.25 — Граждан мудофааси ҳақида эшиттириш, (рус тилида). 16.55 — Кўрсатишлар программаси, 17.00 — Кичкинтойлар учун «Бойчечак».

Рус тилида: 17.30 — «Ахборот» информацион программаси, 18.00 —«Қилич ва қалқон» (бадиий фильмнинг учинчи серияси).

Ўзбек тилида: 19.20 — «Ёшлик» студияси кўрсатади, 20.00 — «Қилич ва қалқон» (бадиий фильмнинг тўртинчи серияси), 21.15 — «Ахборот» информацион программаси, 21.45 — Санъат усталари. Юнус Ражабий.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ
УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 — ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ. Свердлов номли концерт залидан олиб кўрсатилади.

14 АПРЕЛЬ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Болалар учун эшиттириш, 18.25 — Теле. янгиликлар, 18.40 — Совет Армияси жангчилари учун эшиттириш, 19.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади, 19.45 — Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 19.50 — Телеянгиликлар, 20.05 — Эниш агрегатларидан унумли фойдаланайлик, 20.25 — «Оталар ери» (бадиий фильм), 21.50 — Телетеатр. Фарҳод Мусажонов, «Ҳаёт бўсағасида».

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
МОСКВА КЎРСАТАДИ
УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 13/IV да Олтин калитча (кундузи), Шоир қалби (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/IV да Аяжонларим.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/IV да Икки билагузук.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 13/IV да Учинчи орзу (кундузи), 18 ёшлигим (кечқурун).

КИНО

Катта соврин (1-2 сериялар) — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун)

Қўлга тушмас қасоскорларнинг янги саргузаштлари — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Биринчи қиз — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Сен менинг ҳаётимсан (1-2 сериялар) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун ўзбек тилида).

Ёшлик-бебошлик — «ДРУЖБА» (кеч соат 6 гача).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КИНОПРОКАТ КОНТОРАСИ

Тошкент шаҳри ва области экранларига

«ВАТАН ЎҒЛОНЛАРИ»

номли янги кенг экранли бадиий фильмни чиқаради.

«Ўзбекфильм» киностудияси маҳсулоти.

Сценарий авторлари — Сарвар АЗИМОВ, Николай РОЖКОВ.

Постановкачи режиссёр — Латиф ФАЙЗИЕВ.

Фильмда: Л. ХИТЯЕВА, Н. ШАШИК ЎҒЛИ, З. МУҲАММАДЖОНОВ, В. КОРЕНЕВ, Ш. БЎРҲОНОВ ва бошқалар қатнашадилар.

Афишаларни кузатиб боринг!

РЕСПУБЛИКА «БИЛИМ» УЙИДА

(Киров кўчаси, 24-уй)

15 апрель кеч соат 19 да

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилган кунининг 80 йиллигига бағишланган

«Ҳ. Ҳ. НИЁЗИЙ—ЎЗБЕК АДАБИЁТИНИНГ АСОСЧИСИ», ДЕГАН

КЕЧА ЎТКАЗИЛАДИ

КЕЧАДА СССР халқ артисти Лутфихоним САРИМСОҚОВА; шоирлардан: СОБИР АБДУЛЛА, ТУРОБ ТУЛА, ҲАМИД ҒУЛОМ, РАМЗ БОБОЖОН, АЗИЗ АБДУРАЗЗОҚ қатнашадилар.

Кечани филология фанлари доктори, профессор Лазиз ҚАЮМОВ олиб боради.

Кеча охирида «ҲАМЗА» бадиий фильми намойиш қилинади.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИК ИНСТИТУТИ

1969-1970 ўқув йили учун сиртқи факультетнинг I курсига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Халқ хўжалигини планлаштириш, саноатни планлаштириш, қишлоқ хўжалигини планлаштириш, моддий-техника таъминоти иқтисоди ва планлаштириш, меҳнат иқтисоди, бухгалтер ҳисоботи (саноатда, қишлоқ хўжалигида, савдо ва банкларда), молия, кредит, статистика.

Ўқиш муддати — 5 йил.

Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, Совет Армияси хизматидан бўшаб келганлар ва мутахассислик бўйича ишлаётган кишилар институтга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Кирувчилар ўрта мактаб программаси ҳажмида кириш имтиҳонларини мутахассисликлар бўйича топширадилар: планлаштириш ва қишлоқ хўжалиги ҳисоботи — рус тили ва адабиёти ёки ўзбек тили ва адабиёти (иншо), математика (ёзма), география, СССР тарихи.

Институтга кириш ҳақида аризалар қабул комиссияси ва ўқув-консультация пунктлари томонидан 20 апрельдан 31 августгача қабул қилинади.

Ўрта маълумотлилиги ҳақида ҳужжат (асл нусха), таржимаи ҳоли, 4 фотосурат (3х4) иш жойидан характеристика—тавсиянома ва справка, соғлиги ҳақидаги медицина справкаси (286 форма), турар жойидан справка, меҳнат дафтарчасидан кўчирма.

Кириш имтиҳонлари — 15 майдан 10 сентябргача ўтказилади.

Ҳужжатлар қуйидаги адрес бўйича юборилсин: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183-уй, телефонлар: 4-05-30, 4-18-45 қўшимча 57.

Институтга кирувчилар қуйидаги ўқув-консультация пунктларига мурожаат қилишлари мумкин:

Самарқанд шаҳар, Фрунзе кўчаси;

Нукус шаҳар, Калинин кўчаси, 106-уй;

Қарши шаҳар, Кўчабоғ кўчаси, 17-уй.

Фарғона шаҳар, Коммунистлар кўчаси, 105-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР 1969 ЙИЛГИ ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ ИККИНЧИ ЧИҚАРИЛИШИ БЎЙИЧА

26-27 апрелда ГУЛИСТОН ШАҲРИДА

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ ЎТКАЗИЛАДИ

Тиражда лотереянинг ҳамма беш разрядига 478750 та пул-буюм ютуқлари ўйналади, шу жумладан: 20 та «Волга», «Москвич-412», «Запорожец-966» автомобиллари, мотоцикллар, телевизорлар, гиламлар ва бошқа пул-буюмлари, ҳамда 1000, 500, 300, 200, 100, 50, 25 ва 10 сўмлик пул ютуқлари бор.

Лотерея билетларини сотиб олинглар!

«СРЕДАЗНЕФТЕГАЗСТРОЙ» ТРЕСТИГА

Тошкент шаҳрида ва Хоразм областида ишлаш учун қурилиш участка бошлиқлари, иш бошқарувчилар, инженер қурувчилар, қурувчилик мутахассисликларига ишчилар

КЕРАК

Хоразм областида ишлар кўчма характерга эга бўлганлиги учун иш ҳақига қўшимча ҳақ тўланади ва район коэффициенти қўшилади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, Муқимий кўчаси, 98 уй, 3 қават кадрлар бўлими. Телефон 7-7-00-34.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР — ПЛАНЕТАМИЗДА

«НАТО—УРУШ ХАВФИНИНГ АСОСИЙ МАНБАИ»

СОВЕТ ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ ТЎҒРИСИДА ЖАҲОН МАТБУОТИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

ВАРШАВА, (ТАСС). «Трибуна люду», «Жиче варшави» ва «Жолнеж Вольности» газеталари НАТОнинг 20 йиллиги муносабати билан СССР ҳукумати баёнотининг тўла текстини 10 апрель сонларида босиб чиқарди. Бошқа газеталар баёнотнинг муфассал баёнини берди. Совет ҳукумати, деб таъкидлайди «Трибуна люду» газетаси, Шимолий Атлантика пактининг агрессив моҳиятини кескин танқид қилди ва Будапешт кенгаши мурожаатининг ғоялари тинчлик ва Европа хавфсизлигининг реал платформаси эканлигини уқтириб ўтди.

СОФИЯ, (ТАСС). Болгария матбуоти Шимолий Атлантика пакти тузилган куннинг 20 йиллиги муносабати билан Совет ҳукумати эълон қилган баёнотга катта эътибор бермоқда.

«Работническо дело», «Народна армия» газеталари баёнотнинг тўла текстини «НАТО тинчликка жиддий хавф туғдирмоқда» ва «НАТО—уруш хавфи, агрессия ҳамда контрреволюциянинг асосий манбаи» деган сарлавҳалар остида босиб чиқарди. Бошқа газеталар баёнотнинг батафсил мазмунини эълон қилдилар.

БУДАПЕШТ, (ТАСС). НАТО ташкил топган куннинг 20 йиллиги муносабати билан Совет ҳукуматининг берган баёноти Будапешт газеталарининг биринчи саҳифаларида асосий ўринни эгаллаган. «Напсабадшаг» газетаси баёнот ҳақида берган мақоласида қуйидагиларни ёзади: «НАТО ташкил этилган пайтдан буён халқаро муҳитни доим заҳарлаб келмоқда». «Мадьяр хирлап» ва «Мадьяр немзет» газеталари ўз сарлавҳаларида Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатларнинг Будапешт кенгашида қабул қилинган мурожаати муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлайдилар.

БЕРЛИН, (ТАСС). «Нойес Дойчланд» газетаси «НАТО йигирма йилдан буён бутун дунёда тинчликни таъминлашга халақит бераётган ғовларни вужудга келтирмоқда», «Берлинер цайтунг» газетаси «Агрессив НАТО ҳарбий пакти Европа осойишталигига таҳдид қилмоқда», «Юнге вельт» газетаси «НАТО ҳарбий блоки агрессив блок бўлиб, барча тинчликсевар мамлакатларга қарши қаратилган» деб ёзади.

СССР ҳукумати, деб ёзади «Нойес Дойчланд» газетаси, тинчликни таъминлаш манфаатларини кўзлаб, Европадаги барча давлатларни Умум Европа кенгашини дарҳол чақириш учун Будапешт мурожаати руҳида бирлашишга чақиради.

МЕҲНАТ ВА КАПИТАЛ

● ИТАЛИЯ

РИМ. Касаба союзларининг даъватига мувофиқ Баттипальи (Салерно яқинидаги шаҳарча) аҳолиси маҳаллий «Санта людчия» тамаки фабрикасида ишловчи 600 аёл ишчини қўллаб-қувватлаш юзасидан умумий забастовка ўтказди. Ана шу аёл ишчилар хўжайинларнинг корхонани ёпиш ҳақидаги қарори натижасида ишдан маҳрум бўлиб қолган эдилар. Бу ерда ўтказилган намойишда ўн мингга яқин киши қатнашди.

● АҚШ.

НЬЮ-ЙОРК. АҚШнинг ўн тўрт штатида «Иллинойс сентрал рэйлроуд» темир йўл компаниясига қарашли йўлларда товар ва пассажир поездларидан кўпчилиги қатнамай қўйди. Транспорт ходимлари бирлашган касаба союзида аъзо бўлган депо кондукторлари ва ходимларидан 5 минг киши иш ташлади. Улар меҳнат шароитларининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

● АРГЕНТИНА

БУЭНОС—АЙРЕС. Аргентинанинг Тукуман вилоятидаги «Сан—Рамон» қанд заводи ишчилари яқинда намойиш ўтказган эдилар. Полиция ишчиларнинг кўп киши қатнашган намойишини тарқатиб юборган пайтда 30 киши ярадор бўлди.

ЧАНКАЙШИЧИ ГЕНЕРАЛГА ИЗЗАТ-ИКРОМ КЎРСАТИЛДИ

ПЕКИН, 11 апрель. (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: 79 ёшда вафот этган Чжан Чжи-Чжун билан Пекинда «тантанали видолашув маросими» бўлди. Ана шу собиқ чанкайшичи генерал Хитой Халқ Республикаси тузилмасдан аввал мамлакатнинг озод қилинган ва Хитой Компартияси назорати остида бўлган районларига қарши жазо юришларида қатнашган ва ғарби шимолий Хитойдаги, жумладан, Синьцзяндаги миллий озодлик ҳаракатини шафқатсизларча бостирган гоминданчи қўшинларга қўмондонлик қилган эди. Мао Цзэ-дун «маданий революция» даврида генерал Чжанни ўз ҳимоясига олиб, уни «ўнглар орасидаги ўз дўстлари» қаторига қўшиб қўйди. Собиқ чанкайшичи ғазанда ўз умрининг охирги кунларигача ХХР давлат мудофаа комитети раисининг ўринбосари лавозимини эгаллаб келди.

Пекин матбуотининг хабар қилишича, «видолашув маросими»да Чжоу Энь-Лай, Хитой халқ озодлик армияси бош штабининг бошлиғи Хуан Юн-шэн, шунингдек ҳозир Пекиндаги ҳарбий идораларда ва бир қанча марказий министрликларда раҳбарлик лавозимларида ишлаб турган баъзи бир собиқ гоминданчи ҳарбийлар ва амалдорлар қатнашганлар.

ЧССРдан чиқариб юборилди

ПРАГА, 11 апрель. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлиги хабар беради: Чехословакия давлат органлари Чехословакия қонунларини бузган икки итальян туристи М. Сандро билан А. Доменикони кеча мамлакатдан чиқариб юбордилар.

Чехословакия Социалистик Республикаси давлат хавфсизлиги органлари мазкур шахсларнинг Млада—Болеслав шаҳридаги ҳарбий объектни уй-жой биноси деразасидан фотосуратга олганликларини, шунингдек Чехословакия—Польша чегарасидаги жойларни фотосуратга олганликларини аниқладилар.

ПОКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

РАВАЛПИНДИ, 11 апрель. (ТАСС). АПП агентлиги хабар беради: Покистон президенти Яҳёхон кеча ўзининг биринчи матбуот конференциясини ўтказди.

Президент Покистонда ҳарбий ҳолат жорий қилинишининг сабабларини тушунтириб, Покистон жамоатчилигининг барча табақалари мамлакатда тартиб ва қонунларга риоя қилиш ҳақидаги даъватига ижобий баҳо берилганлигини мамнуният билан қайд қилди.

Яҳёхон айтдики, мамлакатдаги вазият тез яхшиланиб бормоқда, аммо маъмурий органларнинг нормал ишлашини йўлга қўймоқ учун муайян фурсат талаб этилади. «Биз, — деди президент, — граждан маъмуриятининг халқ манфаатлари йўлида ҳалол хизмат қилмоғи учун бу маъмуриятга ёрдам берамиз».

Президент ишчиларнинг, деҳқонлар ва студентларнинг аҳволини яхшилаш учун кўриладиган тадбирларга батафсил тўхталиб ўтди. Яҳёхон мамлакат экономикаси план асосида ривожлантирилади, деди. «Экономикани план асосида ривожлантиришдан кузатилган мақсад, — деб сўзини давом эттирди у, — имтиёзли синфларнинг равнақ топиши тўғрисида ғамхўрлик қилиш ўрнига бутун мамлакатда турмуш даражасини юксалтиришдан иборат бўлмоғи керак».

Президент ташқи сиёсий проблемаларга тўхталиб, бундай деди: Покистон барча мамлакатлар билан нормал ва дўстона муносабатларда бўлиш учун зўр бериб ҳаракат қилади.

ФУТБОЛ

НИҲОЯТ ҒАЛАБА

Кеча «Пахтакор» командасининг футболчилари ўз майдонларида Москванинг торпедочилари билан куч синашдилар. Пахтакорчилар кетма-кет мағлубиятдан сўнг аҳиллик билан ўйнаб кучли рақиблари устидан 2:1 ҳисобида ғалаба қозондилар. Уччала тўп ҳам ўйиннинг иккинчи таймида тошкентлик В. Варюхин, А. Иноятов ва москвалик Г. Шалимов томонидан киритилди. Шундай қилиб «Пахтакор» командаси футболчилари ўз ҳисобларига дастлабки икки очкони ёзиб қўйишди.

ЭКРАН ЯНГИЛИКЛАРИ

ҚОҲИРА 30-ЙИЛЛАРДА

«Қоҳира 30-йилларда» номли роман асосида суратга олинган бу фильмда ўттизинчи йиллар аҳёли ёшлари ҳаётининг реалистик картинаси ва Миср инқилобининг келиб чиқиш сабаблари ҳақида ҳикоя қилинади.

Фильм марказида фалсафа факультетини битирган уч дўст — Аҳмад Бедейр, Али Тах ва Махгубларнинг тақдирлари ётади. Улар студентлик йилларида иноқ яшашган, мақсад ва маслаклари ҳам бирдай бўлади. Бироқ мутахассис бўлиб, ҳаётга йўлланма олганларидан кейин уларнинг турлича йўллари бошланади.

БАР, «Наҳҳос» ва «Миср» киностудияларида суратга олинган бу фильмга Салоҳ Абу Сейф режиссёрлик қилган.

АЛЬТОН ТУТҚИНЛАРИ

1959 йил. Гамбургдаги йирик саноат корхонаси корчалонларидан фон Герлах ўлим тўшагида ётади. Фирмани, йиллар давомида тўпланган бойликни кимга мерос қилиб қолдириш керак? Уни ана шу савол қийнайди. Катта ўғли — фашистлар армиясининг офицери Франц бу бойликка муносиб меросхўр бўлиши мумкин эди. Аммо унинг фронтда ҳалок бўлгани ҳақида хабар тарқалган.

Воқеалар давомида томошабин Францнинг тирик эканини, иккинчи жаҳон уруши йилларида қилган ҳарбий жиноятлари ҳамда рус солдат ва партизанларини қийнаб ўлдиришдаги жирканч ишлари учун виждон азобида яшириниб ётишга мажбур бўлганлигини билиб оладилар.

Фильм Италия «Титанус — Карло Понти» киностудиясида суратга олинган.

СУРАТДА: «Қоҳира 30-йилларда» фильмидан кадр.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283, Партия турмуши — 333469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216. Халқаро ҳаёт — 337604. Коммунистик тарбия — 331455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация—334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 333142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон —48—85, Бухоро 43—141, Қарши 22—82, Наманган 21—88, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88. Урганч 34—55.

№ Б. — 88. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 02898.